

DE ACTIVITEIT

landelijk centrum voor Ontwikkelingsgericht Onderwijs
www.de-activiteit.nl

ACTIVITEITMAIL

JAARGANG 7 NR. 2

februari 2010

De tweede Activiteitmail van dit schooljaar in uw mailbox (printen en (laten) lezen svp!)

Activiteitmail?

Bijblijven over Ontwikkelingsgericht Onderwijs!

Activiteitmail: een actuele nieuwsbrief van De Activiteit, het landelijke centrum voor Ontwikkelingsgericht Onderwijs in Alkmaar en 's-Hertogenbosch, via de e-mail.

De Activiteit maakt werk van de invoering en verdere ontwikkeling van Ontwikkelingsgericht Onderwijs.

In april hebben wij ons overzicht van activiteiten in het schooljaar 2009-2010 gestuurd. Via de Activiteitmail informeren wij u gedurende het schooljaar (oktober, februari en mei/juni).

N.B. Het is óók mogelijk de Activiteitmail thuis te ontvangen. Stuur ons even een e-mail (info@de-activiteit.nl) met daarin de naam en het emailadres. In februari ontvangt u dan de Activiteitmail ook op het opgegeven adres.

Niko Fijma en Bea Pompert

Extra bijlage bij deze Activiteitmail: het artikel *'Procenten en kommagetallen met betekenis'* uit het onderwijsmagazine Inzicht van de Vereniging Openbaar Onderwijs. Hierin wordt een beeld geschetst van Ontwikkelingsgericht Onderwijs aan de hand van de bovenbouwpraktijk van juf Neomi Vermeulen van de Julianaschool in Schagen. We willen u dit niet onthouden!

In deze Activiteitmail:

1. Directieseminar 19 maart en 4 juni
2. Studiedag over 'Uitgaan van verschillen' op 14 april
3. Workshop 'Ik zie, ik zie...Fotograferen in de klas'
4. Nieuwe publicaties Ontwikkelingsgericht Onderwijs
5. Lerarenbeurs voor onze opleidingen 'Intern Begeleiden/Coachen van vernieuwing' en 'Taalcoördinator'
6. Berichten uit uw regio

1. Directieseminar 19 maart en 4 juni

Beste directies,

Wij, Levineke van der Meer en Tonny Bruin, willen jullie van harte uitnodigen voor een directieseminar gericht op het invoeren van OGO.

Op de werkvloer ervaren wij steeds meer een behoefte bij directies om zicht te krijgen op een goede invulling van de directietaken binnen ons OGO-concept. Het moet zeker anders, maar hoe dan...?

Een mini-directieseminar:

Twee bijeenkomsten van 3 uur waarin vanuit een gezamenlijke inhoud, namelijk OGO en de praktijk, de verschillende deelnemers met elkaar in gesprek gaan over leiderschap vanuit OGO-perspectief. Deze gesprekken leiden tot concrete uitwerkingen en onderzoek in de eigen praktijk

Inhouden die wij inbrengen:

- Welke sleutelbegrippen van OGO zijn van belang?
- Werken met de kwaliteitskaarten, wat betekent dit?
- Wat komt er in ons schoolplan?
- Teamleren en persoonlijke ontwikkeling: een community of learners opbouwen
- Contacten met ouders, pr., omgeving van de school

Activiteiten:

- Startactiviteiten om in kaart te brengen wat directies al doen en waar ze nieuwsgierig naar zijn m.b.t. Ontwikkelingsgericht Onderwijs
- Een vragenwand maken met vragen van de groep
- De vragen vertalen naar onderzoeksvragen, deelvragen en onderzoeksplannen
- Samenstellen van onderzoeksgroepjes
- Vervolgactiviteiten in beeld krijgen

De onderzoeksgroepjes en hun vragen vormen de basis voor het netwerk van directies. Dit start in het schooljaar 2010-2011 als vervolg op dit directieseminar!

Netwerk directies

Hierin staan de vragen van de scholen centraal, iedere deelnemer gaat met z'n eigen vraag aan de slag en gebruikt het netwerk als platform voor het uitwisselen van ervaringen en het systematiseren hiervan. Leren van en met elkaar blijft verbonden aan acties in de praktijk.

Data directieseminar:

Vrijdag 19 maart van 9.00 – 12.00 uur

Vrijdag 4 juni van 9.00 – 12.00 uur

Locatie: Centraal en goed bereikbaar met openbaar vervoer.

Mogelijkheden: Amsterdam of Utrecht

Minimaal aantal deelnemers: 15

Kosten: € 185,-

Wijze van inschrijving:

Stuur een email naar: info@de-activiteit.nl met de volgende informatie:

- naam
- functie
- naam van de school
- plaats
- vermelding van opgave voor 19 maart en 4 juni
- korte stand van zaken m.b.t. OGO in de eigen schoolpraktijk (oriënterend/startend/gevorderd voor wat betreft het concept m.b.t. de onderbouw- bovenbouw)
- factuuradres

2. Studiedag over 'Uitgaan van verschillen' op 14 april

Met als titel: *'Verschillende wegen, verschillende kansen', uitgaan van verschillen in Ontwikkelingsgericht Onderwijs* verzorgt De Activiteit op woensdag 14 april een studiedag in Utrecht.

Het gaat tijdens deze dag om de vraag: 'Hoe kun je uitgaan van verschillen in de groep?'. Het is een actueel thema met alle discussie rond 'Passend Onderwijs'!

In Ontwikkelingsgericht Onderwijs zijn verschillen uitgangspunt en rijkdom, omdat je elkaar immers nodig hebt om verder te komen. Maar wat betekent dit in de Ontwikkelingsgerichte praktijk van de onder- en bovenbouw? Hoe geven we alle kinderen de kans om deel te nemen aan de activiteiten? Wat betekent dit voor de leerkracht? Hoe zorgen we er voor dat ons onderwijs passend is voor alle leerlingen? Op deze studiedag besteden we aandacht aan de verschillende wegen die kunnen leiden tot het bieden van kansen aan alle leerlingen.

De studiedag staat onder leiding van Gerri Koster, nascholer bij De Activiteit en intern begeleider op een SBO school.

Kosten: € 215,- (inclusief brochure en koffie/thee/lunch). **Opgeven** via info@de-activiteit.nl

Minimaal aantal deelnemers: 12

3. Workshop 'Ik zie, ik zie...Fotograferen in de klas'

In zowel Alkmaar als 's-Hertogenbosch verzorgt onderwijsfotograaf Hanneke Verkleij voor De Activiteit interessante workshops rond het gebruikmaken van foto's voor het in beeld brengen van ontwikkeling van kinderen.

Het gaat om:

Omvang: 2 bijeenkomsten van 2 uren

Voor: leerkrachten van de groepen 1 t/m 4

Kern: We leren de ontwikkeling van kinderen in beeld te brengen met behulp van foto's. Veel leerkrachten maken foto's van de kinderen in hun klas. Wat hebben deze foto's te vertellen? Zijn het beelden van leuke situaties of vertellen ze iets over de ontwikkeling van het kind of de kinderen? Wanneer fotografeer je en waar let je dan op? Hoe breng je ontwikkeling in beeld, waar let je dan op? Wat kun je doen met de foto's en waarvoor kun je ze gebruiken? En hoe zet je de beelden over in je computer, en (eventueel) in je digitale Horeb?

Er zal waar nodig ook enige aandacht besteed worden aan de technische kant van het fotograferen, maar dat is van minder belang dan de inhoud en zeggingskracht van de foto.

NB. *Van de deelnemers wordt verwacht dat zij in het bezit zijn van een eigen (digitale) camera of een van de school i.v.m. het uitwerken van een praktijkopdracht.*

Kosten: € 120,-

Locatie 's-Hertogenbosch (14.00-16.00 uur):

Woensdag 9 juni 2010
Woensdag 23 juni 2010

Docent: Hanneke Verkleij (onderwijsfotograaf)

Locatie Alkmaar (14.00-16.00 uur):

Woensdag 28 april 2010
Woensdag 19 mei 2010

Docent: Hanneke Verkleij (onderwijsfotograaf)

4. Nieuwe publicaties Ontwikkelingsgericht Onderwijs

In januari zijn twee nieuwe uitgaven verschenen. Zie voor al onze producten onze website www.de-activiteit.nl en dan onder de knop 'producten bestellen'.

Herziene en uitgebreide versie van 'Ontwikkelingsgericht werken in de bovenbouw van de basisschool'

Hoe ziet het onderzoeksgeoriënteerde curriculum in de bovenbouw van Ontwikkelingsgericht Onderwijs er uit? Bert van Oers schetst in deze herziene en uitgebreide uitgave een theoretisch kader waarin hij helder uiteenzet hoe onderzoekend leren en de daarbij horende planning, observatie en registratie van het ontwikkelingsgerichte bovenbouwonderwijs ingericht kan worden. Een theoretische verkenning met het oog op de praktijk.

Het boek kost € 20,- (excl. verzendkosten) en u kunt deze bestellen via de mail (info@de-activiteit.nl), via de telefoon (072-5123761) of via de fax (072-5124885).



Nieuwe Praktijkbrochure: De Witte Ridder

Ook vers van de pers: 'De Witte Ridder', praktijkbrochure 5 over thematiseren en leesschrijfactiviteiten in groepen 3 en 4.

Auteurs: Tonny Bruin en Ester van Oers.

Goed leesonderwijs vraagt om een uitgekiend en zinvol activiteitenaanbod voor alle kinderen in de groep. Zwakke en vlotte lezers, jongens en meisjes, moedertaalleerlingen en meertalige kinderen.

In de brochure 'De Witte Ridder' wordt zo'n aanpak concreet beschreven. Alle leesactiviteiten hebben een verbinding met het thema in de klas en de overige kernactiviteiten. Duidelijk wordt hoe woordenschatuitbreiding, mondelinge communicatie, technisch en begrijpend lezen en teksten schrijven wordt aangeboden. Er is sprake van een beredeneerd en doelgericht aanbod. Deze brochure laat goed zien hoe het hele proces van het thematiseren in de klas wordt uitgewerkt.

De kosten zijn € 8,50 (excl. verzendkosten) en u kunt bestellen via de mail (info@de-activiteit.nl), via de telefoon (072-5123761) of via de fax (072-5124885).

Eind 2009 is verschenen:

Startblokken in de kinderopvang

Een kijk-, lees-, praat- en doeboek

Auteurs: Janneke Hagenaar en Isabelle Vingerhoets

Dit boekje is bedoeld voor pedagogisch medewerkers. Het is een kennismaking met ontwikkelingsgericht werken in de kinderopvang.

'Startblokken in de kinderopvang' is een kijk-, lees-, praat- en doeboek. In de praktijkverhalen zie je daarom:

- één of meerdere foto's
- kun je iets lezen over de theorie achter het praktijkverhaal
- vind je een suggestie om met je collega's verder door te praten én
- staat een suggestie om aan de slag te gaan in je eigen groep.

5. Lerarenbeurs voor onze Post-HBO opleidingen

De Activiteit biedt ook in het schooljaar 2010-2011 weer twee interessante Post HBO-opleidingen aan: Intern begeleiden/Coachen van vernieuwing én Taalcoördinator. Meer informatie over deze opleidingen op onze website www.de-activiteit.nl (onder schooloverstijgende activiteiten vindt u de post hbo opleidingen).

Wacht niet te lang met inschrijven, want van 1 april tot en met 13 mei is het weer mogelijk om de Lerarenbeurs aan te vragen. Het eerste jaar van onze opleidingen wordt afgesloten met een bewijs van deelname. Het eerste jaar van beide opleidingen komt daardoor in aanmerking voor de Lerarenbeurs (korte opleidingen)! Zie voor aanvragen en verdere informatie de website www.ib-groep.nl

6. Berichten uit uw regio

Een inblikje in de praktijk!

'Good practice' in de bovenbouw op Basisschool De Kring in Alkmaar

Hoe overleef ik groep acht met juf Natascha?

In groep 8 van juf Natascha ontstaat op spontane wijze een geweldig idee voor een thema. Sterre tekent een nieuwe voorkant van een 'Hoe overleef ik....'boek. Damian raakt geïnspireerd en roept: "laten we ons eigen boek gaan schrijven!" De groep kinderen steekt elkaar aan in het brainstormen over wat ze dan zullen gaan doen en hoe het boek moet gaan heten. Er wordt gestemd en de titel voor het boek is gauw geboren: 'Hoe overleef ik groep 8 met juf Natascha'?



De kinderen schrijven een email naar Francine Oomen met de vraag of ze langs wil komen. Dit gaat helaas niet lukken. Ze stuurt wel een DVD over zichzelf met tips hoe je een boek kan schrijven.

Dit is een mooi startpunt vanuit de betekenisverlening van de leerlingen waarbij de juf haar bedoelingen gaat laten samenvallen met de wens van de kinderen om een boek te schrijven. De klas wordt omgeturnd in een heus schrijverslokaal want tenslotte zijn alle kinderen vanaf nu betrokken bij het maken van een gezamenlijk boek.

"Hoe gaan we dat dan samen doen?", is de vraag van juf. In het gesprek hierover ontdekken de kinderen van elkaar allerlei talenten want ieder weet aan te geven wat hij of zij voor dit boek zou willen doen. Er ontstaan rollen als: typist, schrijver, verhaallijnbedenker, folderontwikkelaar, spellingscontroleur en dergelijke. Iedereen heeft iets te doen.



In de uitvoeringsfase van het thema worden interviews geregeld met oud-achtste groepers om informatie in te winnen over wat je in groep acht allemaal beleeft. Twee meiden gaan survivaltips bedenken. Alle kinderen zijn druk in de weer met schrijven, tekenen en posters maken. De leerlingen overleggen in groepsgesprekken hoe de illustratoren en schrijvers samenwerken om tot een geheel te komen. Ook wordt in deze gesprekken gekeken welke informatie uit de interviews gebruikt kan worden. Bovendien worden er vergaderingen rondom de groei van het boek georganiseerd. Hierin komen aspecten aan de orde als: zitten we nog op schema, wie heeft wat geregeld, wat moeten we nog doen en zijn er nog nieuwe ideeën? Zo ontstaat ook het idee om in het boek gebruik te maken van email uitwisselingen om het boek ook de uitstraling te geven van deze tijd.

Het wordt nog een hele toer om het tijdschema strak te volgen. De spellingscontrole kost veel tijd en is echt belangrijk want het boek gaat gedrukt worden. De posters vragen ook om gezamenlijke momenten van reflectie: is dit de poster die we willen? Waar moet een poster aan voldoen? Hoe maak je het best reclame? En nog veel meer van dit soort zaken.

Juf Natascha houdt de zaak goed in de gaten en voelt ook de druk. Maar het plezier, het enthousiasme, de geweldige ideeën, de betrokkenheid van alle kinderen én de groei van de kinderen als schrijver, geven haar keer op keer weer nieuwe energie.

De deadline wordt gehaald.....net op tijd over de eindstreep.

Het boek is gedrukt en kan verkocht worden, de prijzen zijn berekend op basis van kosten voor het maken van het boek plus een klein beetje winst toch??

Het boek wordt gepresenteerd op school aan alle kinderen, hun ouders en andere bekenden.

Het eindresultaat is fantastisch: als je het boek ziet lijkt het net of het uit de reeks van Francine Oomen komt maar.....de inhoud is volledig eigendom van groep 8.



De kinderen zijn in onderhandeling met Querido over copyright, hopelijk wordt dat overleg beloond, dat zou helemaal een kroon op hun werk zijn.

In de nieuwsbrief van de school van 8 januari lezen we hoe goed het gaat met de verkoop:

BOEK GROEP 8B:

Het boek: Hoe overleef ik groep 8 met juf Natascha is een echt succes. Er zijn al veel boeken verkocht, andere scholen hebben interesse en ook uitgeverij Querido is in beeld evenals een webwinkel. Een prachtig voorbeeld om te zien hoe door samenwerking van leerlingen, leerkracht, schrijfster Francine Oomen van de serie Hoe overleef ik.. en ouders gekomen is tot zo 'n mooi resultaat.

Er zijn nog enkele boeken te koop en er wordt gesproken over een herdruk!

De juf en deze leerlingen laten zien hoe een stuk echte wereld wordt verkend, ontdekt en uiteindelijk gerepresenteerd wordt waarbij vragen en nieuwsgierigheid van de leerlingen de drijfveer vormen. Deze juf heeft haar rol van sturen en coachen van leerlingen heel goed



ingevuld. Zij was degene die soms op de achtergrond bleef om te ontdekken hoe leerlingen het zelf zouden gaan doen, ontdekken, oplossen. Dan was zij weer prominent aanwezig om haar bedoelingen te verbinden aan de betekenisverlening van de kinderen. Een boek moet namelijk voldoen aan allerlei kenmerken als je het echt wilt verkopen. Soms ondersteunde zij door in gesprekken mee te denken en samen naar oplossingen te zoeken.

Tonny Bruin